

Akademie slaví kulaté výročí

Česká akademie zemědělských věd letos oslaví sto let od svého založení. Od začátku bylo jejím hlavním cílem rozvíjet vědu v oblasti zemědělství a předávat poznatky do praxe. Podrobnosti o tom, co organizace k připomenutí výročí připravuje, nám prozradil její předseda předsednictva RNDr. Jan Nedělník, Ph.D.

David Bouma

Letos uplyne 100 let od založení České akademie zemědělských věd. Proč tehdy vznikla?

V roce 1924 byla výnosem ministerstva zemědělství zřízena Československá akademie zemědělská jako organizace, která měla za úkol přispívat k rozvoji zemědělské vědy, předávat zemědělské poznatky do praxe a vychovávat odborníky. To bylo základní krédo tehdy vzniklé organizace, a když to trochu zjednoduším, tak hlavní cíle akademie zůstávají stejné dodnes. Prvním sídlem akademie byl Dům zemědělské osvěty ve Slezské ulici v Praze a dnes jsme se tam po delší době opět vrátili. V historických pramenech vždy uvádíme, že jedním z prvních návštěvníků tehdejší československé akademie zemědělské byl i prezident Tomáš Garrigue Masaryk. Máme fotografii, kde stojí v dnešním modrém salónku

RNDr. Jan Nedělník, Ph.D.

a diskutuje s akademiky o zemědělské vědě.

Pokud zůstaneme ještě chvíli u historie, tak bych rád vzpomněl i prvního předsedu akademie profesora Milana Hodžu, který byl i premiérem republiky. To byl pán, který velmi akcentoval ve

své práci význam vědy a nových poznatků pro rozvoj zemědělství. Zároveň velmi zdůrazňoval mezinárodní spolupráci v jakýchkoli oblastech. Byl to jeden z panevropců, na jehož práci z panevropců, na jehož práci možná navazujeme i členstvím v Evropské unii.

Jaké akce v souvislosti s výročním připravujete?

Vydali jsme logo připomínající sté výročí a na začátku ledna zahájil rok oslav ministr zemědělství Marek Výborný. Vše vyvrcholí 22. října slavnostním plenárním zasedáním členů akademie v Národním zemědělském muzeu, kde zároveň proběhne vernisáž výstavy, která bude mapovat historii naší organizace. Tyto akce budou vrcholem oslav, ale v průběhu celého roku se budou konat konference nebo workshopy, na které budeme zvat odbornou i laickou veřejnost. Představíme výsledky výzkumu, zúčastníme se Nocí vědců, výstav nebo polních dnů.

Pokřtili jsme novou publikaci vydanou k tomuto výročí, která kromě historie popisuje i současnost, nese název 100 let České akademie zemědělských věd 1924–2024. Obsahuje medailonky všech organizací, které se zabývají zemědělským výzku-

mem v České republice včetně nejvýznamnějších univerzit. Obsahuje také popisy činnosti jednotlivých odborů akademie. Pokud se čtenáři do té knihy začnou, dozví se, co se v současné době v zemědělském výzkumu děje. Jedna z kapitol se jmenuje Co bude za 100 let. Je to jakási úvaha o tom, co se podle našeho názoru v tomto období stane v zemědělském výzkumu, zemědělství a ve společnosti obecně.

Můžete přiblížit současné úkoly akademie?

Dnešní akademie je po formálně-právní stránce příspěvkovou organizací Ministerstva zemědělství a ve svém statutu má, že je jeho poradním orgánem pro oblast zemědělského výzkumu. Snažíme se tuto roli plnit. V posledních dvou letech jsme připravili pro Ministerstvo zemědělství koncepci rozvoje zemědělského výzkumu v České republice, která byla schválena vládou. V návaznosti na to byl připraven a také schválen vládou nový výzkumný program, který se jmenuje Země II, kde již byla uzavřena první soutěž. Velmi aktivně zasahujeme do legislativního procesu, který ovlivňuje výzkumný prostor v České republice. Připomínkovali jsme návrh nového zákona o podpoře výzkumu a vývoje. Aktivně vstupujeme do diskusí nad metodikou hodnocení výzkumu, týkající se zefektivnění

procesu hodnocení a alokace veřejných prostředků do výzkumného prostoru.

Ze současných úkolů je potřeba vzpomenout to, co akademie dělala od začátku. Je také publikačním domem, už 100 let vydává sborníky a časopisy. V současné době vydáváme dvanáct recenzovaných vědeckých časopisů, z nich jedenáct má impact faktor. Část časopisů bude v letošním roce také slavit kulatá výročí, většinou šedesát nebo sedmdesát let, protože v podobě, jak je dnes známe, se utvářely později. Vydavatelská činnost je rodným stříbrem nejen akademie, ale České republiky, protože v těch časopisech se objevují autoři z desítek zemí světa, stejně jako oponenti. Takže se vlastně časopis vydávaný akademií v České republice dostává obrazně řečeno do celého světa.

Plánujete nějaké změny?

Nechystáme žádné zásadní změny, spíš hledáme cesty, nástroje a motivaci, abychom přilákali nové členy akademie, omladila se členská základna a přišly nové myšlenky. Akademie je založena na exkluzivním členství lidí, kteří již ve svém oboru něco dosáhli a mohou zkušenosti předávat dalším zástupcům a mladé generaci. Pořád chceme poskytovat přednáškovou a osvětovou činnost.

Akademie je dnes trochu jiná než na začátku. V určité fázi vývoje byla dokonce řídicím orgánem pro zemědělský výzkum v Československé republice. Dnes sdružuje více než 700 odborníků z různých oblastí zemědělství. Ti působí ve dvanácti odborech, které zahrnují například rostlinnou a živočišnou výrobu, rostlinolékařství, veterinářství, potravinářské vědy, lesnictví, ekonomiku a podobně. Nově máme odbor agrárních dějin. ■